

Strukturirani dijalog o pravosuđu između Evropske unije i Bosne i Hercegovine

Tematska sjednica posvećena reformi pravosuđa na državnom nivou

Brisel, 12. juli 2013. godine

Preporuke Evropske komisije

Po pitanju nacrtu Zakona o sudovima Bosne i Hercegovine, Evropska komisija

- Pohvaljuje napore Ministarstva pravde BiH na provođenju odgovarajućih preporuka sa četvrte plenarne sjednice Strukturiranog dijaloga održane u Brčkom, (8.-9. april 2013. godine), takođe poštivajući zadati vremenski okvir.
- Pozdravlja nacrt zakona, što ga je pripremio Ministarstvo pravde BiH kojim se osniva novi Apelacioni (Viši) sud Bosne i Hercegovine, odvojen od prvostepenog suda i koji odražava nadležnosti ovog potonjeg. Istovremeno, pozdravlja činjenicu da revizija krivične nadležnosti pravosuđa na državnom nivou ide u pravcu jasnijeg regulisanja. Uvrštavanje odgovarajućih nalazišta i zaključaka iznesenih u mišljenju Venecijanske komisije (usvojenog na 95. plenarnom zasjedanju 15. juna 2013. godine) u najnoviju verziju nacrtu Zakona o sudovima BiH je dovelo do značajnih pomaka koji će se morati upotpuniti rješavanjem preostalih otvorenih pitanja.
- Pozitivno ocjenjuje opću saglasnost postignutu na prvoj tematskoj sjednici Strukturiranog dijaloga o ključnim principima predložene reforme koji se odnose, s jedne strane, na zadržavanje proširene krivične nadležnosti pravosuđa na državnom nivou čije je vršenje prihvatljivo pod precizno utvrđenim i pojašnjenim uslovima, kao i na sastav sistema pravosuđa kojeg čine prvostepeni sud i novi odvojeni Apelacioni (Viši) sud, s druge strane.
- Svjedočeći tom saglasju, apeluje na Ministarstvo pravde BiH da privede kraju rad na preostalim otvorenim pitanjima, takođe u skladu sa ishodom provedenih javnih konsultacija, a u cilju dostavljanja izmjenjenog teksta nacrtu Zakona o sudovima BiH u dalju proceduru na razmatranje Vijeću ministara BiH čim to bude izvodivo (po mogućnosti do kraja ljeta). Takav tekst će predstavljati rezultat kontinuiranih i blagovremenih konsultacija sa svim domaćim zainteresovanim subjektima. U tom procesu, predlagač će osigurati da zakonska rješenja, kakva god bila, prenesu dogovorene principe na najprikladniji način kako bi se garantovala pravna sigurnost i poštivanje principa prirodnog sudije.
- Podvlači da je potrebno izbjeći bilo koju vrstu prekida u radu različitih pravosudnih instanci nakon usvajanja Zakona o sudovima BiH. Budžetske, kadrovske i druge tehničke posljedice uvođenja novog propisa se moraju brižno razmotriti, kao i potreba da se osigura puni kapacitet i nezavisnost predviđenog Apelacionog (Višeg) suda.
- Ponavlja preporuku koja upućuje na očuvanje kontinuirane podudarnosti svih odredaba novog zakonodavstva o sudovima BiH, a koje se odnose na nadležnosti Visokog sudskog i tužilačkog vijeća (VSTV) sa odgovarajućim odredbama Zakona o VSTV, posebno onima kojima se utvrđuju nadležnosti VSTV za imenovanja i ocjenu rada sudija.

Po pitanju procesa izrade Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o VSTV, Evropska komisija

- Ponavlja da cjelovitost, kao i ključni prerogativi i nadležnosti VSTV moraju biti očuvani u izmjenama zakona tako štiteći bitnu ulogu što je jedna takva institucija ima za nezavisnost pravosuđa kao i za sveukupno jačanje vladavine prava u BiH, kako je to uspostavljeno na temelju sporazuma između entiteta o prenosu nadležnosti.
- Još jednom poziva Ministarstvo pravde BiH da, kao predlagač izmjena i dopuna zakona zatraži mišljenje Venecijanske komisije i otvori u isto vrijeme sveobuhvatan proces javnih konsultacija. Ovi koraci moraju doći prije dostavljanja seta izmjena i dopuna zakona Vijeću ministara BiH.
- Čvrsto podržava VSTV u njegovim trenutnim naporima usmjerenim ka pooštavanju procedura za pristup pravosudnim karijerama; ka što objektivnijem i transparentnijem načinu imenovanja sudija i tužilaca, te daljoj konsolidaciji odredaba kojima se sprečava sukob interesa širom sistema pravosuđa.

Po pitanju preduzimanja daljih koraka u skladu sa prethodnim sjednicama u okviru Strukturiranog dijaloga, Evropska komisija

- Podsjeća da sve prethodno usvojene preporuke koje i dalje zahtjevaju dužno zalaganje domaćih organa vlasti ostaju na snazi i moraju se adekvatno provesti bez odlaganja.